

Kivonat

Martonvásár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. november 28. napján megtartott ülése jegyzőkönyvéből

**Martonvásár Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
246/2017. (XI. 28.) határozata
Martonvásár város környezeti állapotáról szóló
2017. évi lakossági tájékoztató elfogadásáról**

Martonvásár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a Martonvásár város környezeti állapotáról szóló 2017. évi lakossági tájékoztatót a jelen határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

A határozat végrehajtásáért felelős: polgármester
A határozat végrehajtásának határideje: folyamatos

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ

MARTONVÁSÁR VÁROS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL 2017.

Levegőminőség:

A légszennyezés lokális eredetű, ezzel együtt azonban egész Európát érintő probléma. A kibocsátott légszennyező anyagok a légkörbe kerülve bárhová eljuthatnak, más helyen is hozzájárulhatnak a rossz levegőminőséghez. A termelési, háztartási stb. tevékenységek során az ember légszennyező anyagokkal terheli a légkört. A légköri folyamatok révén az atmoszférának van egy lassú öntisztulási folyamata, ezért az csak időszakosan és korlátozottan terhelhető. A légszennyezést szabályozni és ellenőrizni kell. A levegőminőséget alapvetően a település fekvése, a klimatikus viszonyok és az emberi tevékenység együttesen határozzák meg. Napjainkban az ipari és a mezőgazdasági tevékenység, a fűtés mellett az egyre nagyobb méreteket öltő gépjármű forgalom égéstermékai a leginkább meghatározóak a levegőterhelés tekintetében.

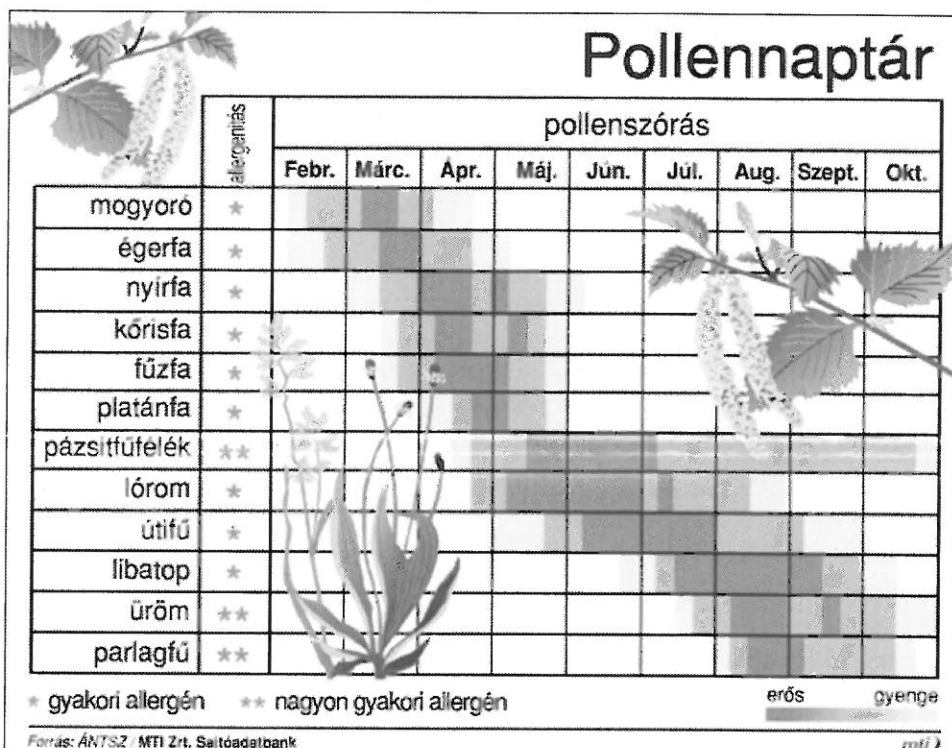
Martonvásár és környéke a Közép-dunántúli Régió mérsékelt szennyezett levegőjű térségében fekszik. A levegőminőségi szempontokat vizsgálva elmondható, hogy országos viszonylatban a kedvező helyzetű települések közé sorolható, hiszen a város területén nem található nagyobb káros anyag kibocsátó ipari komplexum. A legjelentősebb állandó jellegű légszennyező forrás a 7-es sz. főút és az M7-es sz. autópálya, illetve az M6 - M7 jelű autópályák összekötő újaként is funkcionáló országos közút átmenő forgalma. A környező területeken a nitrogén-oxidok, a kén-dioxid és a szálló por mennyisége a forgalomtól és a meteorológiai viszonyoktól függően változik.

Kedvezőtlen szélirány esetén, főként a reggeli órákban tapasztalható településünkön a százhalombattai kőolaj-finomító felől érkező szennyezett levegő kellemetlen szaghatása.

Az elmúlt fűtési időszak tapasztalatai jelzik, hogy kényszerűségből, vagy takarékosági okokból egyre többen használnak szilárd tüzelésű fűtőberendezést. A nem megfelelő tüzelési szokások, valamint a műanyagféleségek és egyéb veszélyes anyagok elégetése következtében jelentkező jelentős légszennyezettség elkerülése céljából az ismeretterjesztés és figyelemfelhívás mellett hatósági intézkedés is szükséges lehet.

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózata 32 allergén növényfaj és két gyakori penészgomba pollenjének az előfordulását méri a levegőben februártól október végéig. Tulajdonképpen ez az időszak megegyezik a hazai flóra virágzási időszakával. A mérést pollencsapda felállításával végzik, a mért eredményeket folyamatosan közzéteszik.

A pollenszezont régiókban három főbb szakaszra lehet elkülöníteni. Az első a tavasszal a fák virágzásakor kezdődik, a második májustól nyár közepéig tart, ekkor a fűvek és néhány gyomnövény okoz panaszokat, a harmadik pedig július végétől ősziig tartó szakasz, amikor az üröm, a parlagfű és a libatopfélék szórják pollenjüket. A növények allergológiai jelentősége attól függ, hogy mennyi pollent termelnek, mennyire elterjedtek, és a pollenjük mennyire allergén, vagyis milyen gyakorisággal, és milyen erősségű tüneteket vált ki. A szélbeporzású, barkás fáktól az októberig panaszokat okozó parlagfűig, az allergizáló növények szezonjai gyakorlatilag egymásba érnek, így azoknak a pollen allergiásoknak, akik számos fajra érzékenyek, akár februártól október végéig is lehetnek allergiás tüneteik. A legagresszívabb allergének a parlagfű és a fűfélék pollenje, valamint a házi porban az atka. Magyarországon a legfőbb allergén növény a parlagfű.

Hulladékkezelés

Martonvásáron a kommunális hulladékok intézményesített gyűjtését és elszállítását - az önkormányzati társulásban működtetett hulladékgazdálkodási rendszeren belül - a Depónia Nonprofit Kft. a VHG Velence-tavi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel együttműködve végzi. A hulladék gyűjtése vegyes jellegű, azonban egyre többen élnek a házhoz menő szelektív hulladékszállítás lehetőségével. A jelentős önkormányzati többletköltséget és az elfogadhatatlan állapotot okozó, illegális hulladék elhelyezés miatt, a város különböző pontjain elhelyezett szelektív hulladékgyűjtő szigeteket - néhány kivételével - megszüntettük. Az üveg elhelyezésére szolgáló edények használatát csak felügyelt területen tudjuk a továbbiakban biztosítani.

A zöldhulladék gyűjtésének jelenlegi rendszere nem tartható fenn. A szolgáltató által vállalt szállítási gyakoriság nem elegendő. Az alacsony szintű szolgáltatás illegális hulladék elhelyezéshez és nem kívánatos égetésekhez vezethet. A szolgáltatás átalakítása folyamatban van.

Martonvásár köztisztasági helyzetéről nem lehet a megelégedettség hangján szólni. A közterületek tisztán tartására és megtisztítására nagy figyelmet fordít az önkormányzat, de ezen a téren folyamatosan vannak további teendők. Sorrendben a személtelés és az illegális hulladékok elhelyezési problémáinak a megoldása a legfontosabb. Ugyan hulladékok lerakása a város egész területén tilos, a félreeső, elhagyatott területek gyakran mégis illegális szemétkerakóként funkcionálnak. Elsősorban a 7-es főútról nyíló kisebb bekötőutak ahol még az út menti növényzet is megfelelő takarásként szolgál. Emiatt az idei évben - ismételten - több ilyen területet is megtisztítottunk a sűrű növényzettől, aminek eredményeként elmondható, hogy jelentősen kevesebb hulladék került illegálisan kirakásra. A jövőben tervezzük további frekvenciált lerakóhelyként szolgáló területek kitakarítását is.

A folyamatos erőfeszítések ellenére a személtelés és az illegális hulladéklerakás továbbra is jelen van a városban. Az ingatlan tulajdonosának a kötelezettsége az engedély nélkül elhelyezett hulladékok elszállítása a befogadásra alkalmas helyre, amennyiben az elkövető személye nem deríthető fel. Ezzel összefüggésben a települési környezet tisztaságának biztosítása egyre nagyobb költségeket ró az önkormányzatra. Ezen a téren folyamatos a tennivaló, mely során az önkormányzat számít a civil szervezetek és a lakosság segítségére is. A rendszeresen megrendezésre kerülő „Te szedd – Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért” összefogás keretén belül az idei évben is sikerült számos terület megtakarítása.

Az évenkénti egy-egy, a közszolgáltatási díjból finanszírozott lomtalanítás közti időszakban problémát jelent a lakosságnak a kisebb mennyiségű, nem kommunális hulladékok elhelyezése. Hulladékudvar hiánya miatt, a jelenlegi állapot szerint, szinte megoldhatatlan a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok teljes körű helyi kezelése.

Gondot okoz az elhasznált akkumulátorok, a kiselejtezett hűtőgépek, TV készülékek, számítógépek, stb. elhelyezése is. Az elektromos kisgépeket a nagy áruházakban le lehet adni. A fénycsöveket, izzókat az ilyen termékeket árusító üzletek kötelesek visszavenni, valamint a hulladékgazdálkodási szolgáltató is rendszeresen elektronikai hulladékgyűjtést szervez. A lejárt szavatosságú, felesleges gyógyszereinket a gyógyszerértékvesztés fogadja. A papírt szívesen fogadjuk évi két alkalommal az iskolai papírgyűjtés keretében is, ahol a bevétel a tanulókat szolgálja. A legközelebbi MÉH telep Érdén található.

Az életmódban bekövetkezett változások miatt sokkal több háztartási hulladék keletkezik, mint korábban (pl. ásványvizes, üdítő flakonok, különböző csomagolóanyagok). Figyeljünk vásárláskor a csomagolóanyagokra, ha lehet, ne kérjünk nylon zacskót, szatyrot, vigyünk kosarat, textil táskát magunkkal.

Ivóvízellátás

A különféle célú és mértékű vízhasználatok, a keletkező szennyvizek kezelése, környezetben történő elhelyezése/kibocsátása jelentősen befolyásolja a felszíni és a felszín alatti vizek minőségét, állapotát. Emellett a mezőgazdasági tevékenység (műtrágyázás, állattartás és trágyakezelés) is jelentősen terhelő lehet (helyenként, esetenként szennyező).

A város vezetékes ivóvízzel való ellátottsága – a szőlőhegyi ingatlanok egy részének kivételével - teljes körű, az ellátást a Fejérvíz Zrt. biztosítja. A szolgáltatott ivóvíz minőségét a 201/2001. (X. 25.) kormányrendelet szabályozza, amely 57 vízminőségi jellemző felső határértékét rögzíti. A Fejérvíz Zrt. tájékoztatása alapján a kétféle mikrobiológiai paraméter határértéke nulla, vagyis a szolgáltatott ivóvíz mikrobiológiai szempontból nem lehet kifogásolható. A 29 féle kémiai paraméternél a víz akkor tekinthető kifogástalan minőségűnek, ha a vizsgálati jellemzők nem haladják meg a jogszabályban rögzített határértéket. A 25 féle indikátorparaméter elsősorban az üzemellenőrzést szolgálja, a határérték-túllépés itt nem jár egészségkárosító hatással, de a víz ilyenkor kifogásolható minőségűnek tekinthető. A kémiai és indikátorparaméterek a víz természeti adottságaitól függenek, és tisztítással javíthatók. Az ivóvíz minőségét javító beruházások megvalósítása a közműtulajdonos önkormányzat feladata, melyhez a szolgáltató szakmai segítséget nyújt. A szolgáltatott ivóvizet a Fejérvíz Zrt. folyamatosan vizsgálja az akkreditált laboratóriumában, valamint az ÁNTSZ is végez kontrollvizsgálatokat.

A településen szolgáltatott ivóvíz fontosabb vizsgálati eredményei és a határértékek:

Vízminőségi jellemzők	Határértékek	Mért eredmények (2015. év)
Kémiai paraméterek		
Nitrit	0,5 mg/l	<0,02 mg/l
Nitrát	50 mg/l	2-20 mg/l
Fluorid	1,5 mg/l	<0,15 mg/l
Arzén	10 ug/l	3-5 ug/l
Indikátor paraméterek		
Szulfát	250 mg/l	20-60 mg/l
pH érték	$\geq 6,5 \leq 9,5$	7,6-7,9

Vezetőképeség	2500 uS/cm	480-880 uS/cm
Vas	0,2 mg/l	0,1-0,4 mg/l
Mangán	0,05 mg/l	0,03-0,05 mg/l
Ammónium	0,5 mg/l	0,05-0,1 mg/l
Klorid	250 mg/l	10-30 mg/l
Nátrium	200 mg/l	25-30 mg/l
Kalcium	nincs külön meghatározva	55 mg/l
Magnézium	nincs külön meghatározva	48 mg/l
Összes keménység	$\geq 5 \leq 35 \text{ nk}^\circ$	16-24 nk ^o
KOIps (permanganát index)	5 mg/l O ₂	0,3-0,4 mg/l O ₂

A vizsgálati eredmények alapján elmondható, hogy a város ivóvízellátása vízminőség tekintetében megfelelő. Martonvásáron önálló víziközmű-rendszert képez az erdőháti és a kismartoni kút és vízhálózat. A rendszert korábban üzemeltető tulajdonossal (Martonseed Kft.) folytatott tárgyalások a hálózat átvételéről lezajlottak, melynek eredményeként a vízhálózat önkormányzati tulajdonba, annak kezelése pedig a Fejérvíz Zrt.-hez került. Jelentős problémát okozott Erdőhát településrészen az egyik meglévő kútból nyert víz határértéket meghaladó arzén tartalma. Ennek a problémának orvoslása képen egy ideiglenes arzén mentesítő berendezés került üzembe helyezésre. Az érintett lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátása érdekében az ideiglenes beavatkozások és hálózati rekonstrukciós munkák mellett új kút kialakítása is szükséges. Erdőhát valamint Kismarton vízhálózata esetében mindenképpen fontos megemlíteni, hogy pályázatot nyertünk a teljes mértékű felújításra, modernizációra. Az elmúlt évben vízhiány, vagy a vezetékes ivóvíz minőségével összefüggésbe hozható megbetegedés, egészségkárosodás nem fordult elő. A kutak és azok vízbázisai a lakott és művelt területeken, illetve azok közelében helyezkednek el.

Szennyvízkezelés

A szennyvíz-hálózatra való rákötési arány egyre kedvezőbb, de törekedni kell a lehetséges maximum elérésére. A még derítővel működő ingatlanok esetében, ahol a rákötés lehetősége egyébként biztosított, környezetterhelési díjat kell fizetni. A műszaki okok miatt ez idáig rákötni nem tudó ingatlanok esetében a műszaki megoldások mielőbbi kidolgozására, az ezzel kapcsolatos egyeztetések szolgáltatóval történő mielőbbi lefolytatására van szükség. Ott ahol szennyvíz keletkezik, és a műszaki rendelkezésre állás nem biztosított, kötelező igénybe venni a szippantott szennyvízszállítási közszolgáltatást. Az igénybevétel azonban nincs arányban az elfogyasztott vízzel, amelynek az oka vélhetően az, hogy a házi gyűjtőaknak szikkasztó rendszerűek, vagy nem rendelkeznek megfelelő vízzárósággal. Hamarosan a Szent László lakópark is teljes egészében rá tud csatlakozni a szennyvízhálózatra. Ezzel párhuzamosan a Ráckeresztúron működő szennyvíztisztító-telep kapacitásának a bővítése is megtörténik, amely négy, gyarapodó igényű település szennyvizét fogadja (Martonvásár, Gyúró, Tordas, Ráckeresztúr). Erdőháton is új nyomóvezeték épül, mely becsatlakozik a fővezetékbe. A beruházás pályázati támogatással valósul meg.

Csapadékvíz elvezetés

A településen a csapadékvíz elvezetése nagyrészt megoldott. A közelmúlt rendkívüli csapadékmennyisége azonban nem egyszer gondot okozott. A Kolozsvári utca a Rákóczi utca, az Erkel Ferenc utca, valamint a Rózsa utca csapadék elvezetése megoldódott. A Zrínyi Miklós utcába a nagy esőzések idején lezúduló csapadék elvezetésének a

kialakítása megoldásra váró feladat, melyet a folyamatban lévő útépitési munkák során tudunk megoldani. A vízelvezető árkok megfelelő karbantartására, valamint a gépkocsi beállóknál található átereszek tisztán tartására, a megfelelő átbocsátó keresztmetszet kialakítására és fenntartására, folyamatosan ügyelni kell. E feladat az ingatlan tulajdonosát, hasznáóját terheli. A jövőben nagyobb gondot kívánunk fordítani ennek az ellenőrzésére is.

Zöldterület gazdálkodás

Martonvásár és környéke kedvező megjelenésű a zöldterületek tekintetében. A térség zöldfelületi arculatát meghatározza a város körüli nagy kiterjedésű mezőgazdasági terület és a kastélypark. A település kondicionálásában fontos szerepet játszanak a belterületi zöldfelületek, amelyek alapvetően rendezettek. A családi házas övezeten belüli területek is magas zöldfelületi részarányal rendelkeznek. A Brunszvik-kastély és zöld környezete városképi szempontból is jelentős. Az önkormányzati területek gondozását a Martongazda Nonprofit Kft. végzi. Jelentős munkaerőt sikerült e téren mozgósítani a közfoglalkoztatás keretében is. Az összes belterületi zöldfelület cca. 170 000 m²

Az egészség és a környezet összefüggései

Az ember és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. A környezeti károsodások legtöbb esetben az emberi egészségre is kihatnak. Nyilvánvaló, hogy a szennyezett levegő vagy víz közvetlenül is károsíthatja az egészséget, de eltérő mértékben minden környezeti elem szennyezettsége, és minden környezeti veszélyeztető tényező hatást gyakorol az ember egészségére.

Az ÁNTSZ adatai alapján Martonvásár lakói egészségesebben élnek és egészségesebbek az átlagosnál. Az agyérrendszeri betegségek, a rosszindulatú daganatos betegségek, a tüdődaganat, a krónikus alsó légúti betegségek megbetegedési és halálozási mutatói alacsonyabbak Martonvásáron, mint a megyei és az országos átlag. Olyan településen élhetünk, ahol ellenőrzött, jó minőségű ivóvizet tudunk fogyasztani, a keletkezett szennyvíz tisztítása megtörténik, az egész lakosság bekapcsolt a szervezett kommunális hulladékgyűjtésbe és szállításba. A város területén nincs olyan ipari üzem, amely jelentősebb mértékben szennyezné a levegőt, valamint a vezetékes földgáz-használat kimagasló ára miatt a fűtési időszakban sem kell jelentékenyebb mértékben számolni a levegő porral és korommal való szennyezettségével. A gáz árának növekedése azonban együtt jár a szilárd tüzelőanyagok felhasználási arányának emelkedésével, amely téli időszakban ronthatja a levegő minőségét. (Illegális és szabálytalan égetések, rongy, hulladék stb.)